

НЭ'МА ПАУЛОС ЭФЭСИЙАР'А

Пешготьна институте

Эфэс қэза Асия Р'омайеда бу. Эва бажаре һәри ә'йан бу, өса жи п'айт'эхте we қэзайе бу. Т'эмамийа Императорийа Р'омайеда^ф әв бажаре чара бу алийе мәзынайийа хвәда. Әв бажарәки гәләки бәдәw у хвәш бу. Р'аст ә бь даннасинкьрьна Паулос щьвин^ф Эфэседа ченәбьбу, ле диса wәкә се сала ль wьр ма у әw һин кьрьн, дәма р'ешитийа хвәйә 3-а (К'аред Шандийа 19:1; 20:31). Әви әв нә'ма хвә жь кәле бавәрмәндед Эфэсер'а һвисийә (3:1; 4:1; 6:20). Нә т'әне эва нә'ма, ле өса жи нә'ма вийә филипийа, колосийа у Фьлимон кәледа һатьнә һвисаре. Эвана «Нә'мәйед^ф Кәле» тенә һ'эсабе.

Эва нә'ма чава қьрар у мәрәме Хвәдейи һ'эта-һ'этайе ә'йан дькә, кө гава wәхт пер'а бьгьһижә, әв т'вьдира wi we бе сери у һ'әму тьште «бьн сәрwertийа Мәсиһда гьредаи бьн, һьн һәр тьштед ль ә'рде, һьн жи ль ә'змен» (1:10). Өса жи гәрәке һ'әму мьләт, һьн щьһу^ф, һьн жи нәщьһу^ф бьбьнә мьләтәк йәктийа Иса Мәсиһда, пе Хвәде һәва гьредаи. Шанди^ф гази щьмә'та Хвәде ве йәке дькә, кө нава ве қьрара Хвәдеда бьминьн, бь йәктийа т'әви Мәсиһ, т'әви йәкбуна т'эмамийа мәрвьайе^ф бьн.

Паулос п'ара нә'мейә пешьнда нет-фькьра йәктийа т'әви Хвәде пешда дькьшинә, дәрһәқа ван мәщалада дьбежә, кө Бав^ф Хвәде чава щьмә'та хвә бьжарт, чава гиһандә гөнәафубуне у сайа Көр'е хвә Иса Мәсиһ әв аза кьрьн. У өса жи дәрһәқа wi созе Хвәдейи мәзында

дъбежә, аҗа готи дәрһәҗа Р'öh'e^Ф Пирозда, кө әҗ чаҗа бьһе^Ф бәр азабуна мәҗа те дайине (сәред 1-е һ'әта 3-а).

Ле п'ара дөдада шанди хвэндәванар'а шьровәдькә, кө әҗ жийинәкә өсада бьжин, җәки әҗ йәктиҗа Мәсиһә наҗа җанда өса р'аст к'ьфш бә, чаҗа һәйә. Өса жи щьҗинеда, малда, һәвалтийеда у һьндаҗа һәҗда қәдьр-һөрмәт бьн, бь мьлуктийе, һ'ьзкьрьне у хәмк'ешийе бәр һәҗ дахьн (сәред 4-а һ'әта 6-а).

Шанди җе нә'меда сәр се фькьред сурәти (символи) дьсәкьнә у бь җан сурәта йәктиҗа щьм'әта Хвәдейә т'әҗи Мәсиһ нишан дькә:

1. Щьҗин мина бәдәнәке йә, сәре к'ижане Мәсиһ хвәха йә.

2. Щьҗин мина җи аҗайи йә, кәҗьре ә'нишка^Ф к'ижани Мәсиһ ә.

3. Щьҗин мина к'өлфәтәке йә, малхе к'ижане Мәсиһ ә. Паҗлос җе нә'меда гәләк дәрб дьдә сәр к'әрәма^Ф Хвәдейә йәктиҗа Иса Мәсиһда. Әҗ һәр тышти һ'ьзкьрьн, хвәдаҗин, бахшандьн, к'әрәм у р'онаҗа пирозийа^Ф Мәсиһҗа гьре дьдә.

Сәрәщәма фькьра нә'ме

Пешготьн (1:1-2)

Мәсиһ у щьҗин (1:3-3:21)

Мәсиһда жийина ну (4:1-6:20)

Пащготьн (6:21-24)

Сьлаҗкьрьн

1 ¹ Жь Паҗлосе бь ә'мьре Хвәде шандийе^Ф Мәсиһ Иса,

Ван мәрвед^ф Хвәдер'а, йед кө Әфәседа* дьминьн у йәктийа Мәсiһ Исада амьн ын:

² Дә бьра к'әрәм^ф у әдълайийа Хвәдейе Баве^ф мә у Хөдан^ф Иса Мәсiһ ль вә бә.

Дөа-дърозгед р'өһ'анийә бь сайа Иса Мәсiһ бона щьһу^ф у нәщьһуйа^ф

³ Шькър жь Хвәдер'а, Баве Хөдане мә Иса Мәсiһ, кө пе һ'әму дөа-дърозгед р'өһ'анийә ль дийаре әзмана йәктийа Мәсiһда дөа ль мә кърн.

⁴ Бәри әфърандъна дънийәе Хвәде йәктийа вида әм бьжартън, вәки әм пироз^ф у бeқөсур бьн, ль бәр ви һ'ьзкърьнеда бьжин.

⁵ Әви әм пешда к'ьфш кърьбун, чава ль қьрара ви хвәш һат, кө мә бь дәсте Иса Мәсiһ бьк'ьшинә п'есира хвә*.

⁶ Дә вәрн әм пәсьне ви бьдън, бона ве к'әрәма^ф вийә хвәйир'умәт, пе к'ижане йәктийа һ'ьзкърийе хвәда қәнщи ль мә кър.

⁷ Йәктийа вида әм аза бунә бь хуна ви, ава готи афубуна^ф гөна стандийә.

Әва йәка жь дәвләмәндтийа к'әрәма ви йә,

⁸ йа кө ви бь мәр'дани сәр мәда баранд, пе һ'әму сәрвахти у фә'мдарийе. ⁹ Әви сөр'а хвәстьна хвә мәва ә'йан кър, чава ль ви хвәш һат, йа кө һе пешда қьрар кърьбу,

* 1:1 Нав дәстньвисаред һьнәкада «Әфәседа» т'өнә.

* 1:5 Бь готьнәкә дьн: «Бькә зар'ед хвә».

wәки йәктийа Мәсиһда бинә сери,

¹⁰ кӧ гава wәхт пер'а бьгънижә, әw т'ьвдир* мийасәр бә,
h'әму тышт бьн сәрвертийа Мәсиһда гьредаи бьн,
һьн һәр тыштед ль ә'рде, һьн жи ль ә'змана.

¹¹ Чава Хwәде қьрара хwәда пешда к'ьфш кьрьбу,
кӧ һәр тышт ль гора хwәстьн у ә'мьре wi бә,
әм щьһу^ф йәктийа Мәсиһда п'ара Хwәде к'әтьнә,

¹² wәки әм пәсьне р'умәта wi бьдьн
кӧ мә пешда гӧмана хwә данийә сәр Мәсиһ.

¹³ Йәктийа wiда һун нәщьһу^ф жи бунә п'ара Хwәде,
гава wә хәбәра р'астийе, аwа готи Мьзгинийа
хьлазбуна^ф хwә бьһист.

Wә бawәрийа^ф хwә wi ани
у бь Р'ӧһ'е^ф Пирози создаи натьнә моркьрьне.

¹⁴ Р'ӧһ'е Пироз чава бьһе^ф һатийә дайине
h'әта әм созе Хwәде war бьн,
чахе Хwәде щьмә'та хwә лап аза кә,
бона пәсьндайна р'умәта хwә.

Дӧайе Павлос

¹⁵ Бона ве йәке мьн жь һьнгева кӧ бона бawәрийа wәйә
сәр Хӧдан Иса у әw һ'ьзкьрьна wәйә һьндава т'әмамия
щьмә'та Хwәдеда бьһистийә, ¹⁶ бона wә мьн дәст жь
шькьрдайине нәк'ьшандийә. Әз т'ьме нава дӧайед хwәда
wә бир тиньм, ¹⁷ wәки Хwәдейе Хӧдане мә Иса Мәсиһ,
Баве хwәйир'умәт, Р'ӧһ'е сәрwахтийе у ә'йантийе бьдә
wә, кӧ һун wi т'ам нас бькьн. ¹⁸ Бьра ч'әвед р'ӧһ'е wә
вәбьн, wәки һун ф'әм бькьн, чь йә әw гӧмана кӧ wi гази
wә кьрийә у чь йә әw дәwләмәндтийа р'умәта wi, йа

* 1:10 Аһа жи те ф'әмкьрьне: «Wәк'илти».

кө щьмә'та wi we war бә ¹⁹ у чь йә әw қәwата шийә мэзынә беһьмбәр, йа кө нав мә бawәрмәндада дьхэбьтә. Әв ә әw қәwата шийә зор, ²⁰ йа кө Хwәде сәр Мәсiһ да хэбате, гава әw жь нава мьрийа р'акьр у ль дийаре ә'змана к'еләка^ф хwәйә р'асте да р'уньштандьне, ²¹ әw дани сәр h'әму сәрвертийа, h'өкөмәтийа, қәwата, хөдантийа у өса жи сәр h'әму навед кө тенә һьлдане, нә кө т'әне ль ве дьне, ле we дьне жи. ²² У Хwәде һәр тышт кьрә бьн п'ийед wi у әw бона щьвине^ф к'ьфш кьр чава сәрвере һәр тышти. ²³ Щьвин жи бәдәна Мәсiһ ә, т'әмамбуна wi йә, кө хwәха һәр тышт ә, һәр тышти т'әмам дькә.

Жь мьрьне бәрбь жийине

2 ¹ һун жь дәст нәһәқи у гөнед хwә мьри бун, ² гава һун пәй ә'дәтед ве дьне дьчун, ль гора хwәстьна Мире сәрвертийа ве һәwe, wi р'өһ'e кө ньһа жи нава ван мәрьвада йа хwә дькә, йед кө нә гөр'а^ф Хwәдеда нә. ³ Әм h'әму жи wәхтәке пәй ван тышта дьчун, бь дьлһавьжийед бьнийат'а мәрьвайе дьжит у дьл у фькьред мәр'а чь дәрбаз дьбун мә әw дькьрьн у бьнийат'а хwәда жи һежайи хәзәба Хwәде бун, чава йед майин. ⁴ Ле Хwәдейе кө хwәйе р'ә'ма дәwләмәнд ә, бь һ'ьзкьрьна хwәйә мэзын, бь к'ижане әм һ'ьзкьрьн, ⁵ гава әм һе жь дәст нәһәқийед хwә мьри бун, әwi т'әви Мәсiһ әм сах кьрьн. Бь к'әрәме^ф һун хьлазбуйи нә! ⁶ Йәктийа wiда әм жь мьрьне р'акьрьн у т'әви wi әм ль дийаре ә'змана данә р'уньштандьне, бь сайа Мәсiһ Иса. ⁷ Wi әв йәк кьр, wәки ль нава ван зәманед кө we бен, дәwләмәндтийа к'әрәма хwәйә беһьмбәр, һьндава мәда бь сайа Мәсiһ Иса, бь ширьнайи бьдә к'ьфше. ⁸ Чьмки бь к'әрәме һун хьлазбуйи нә, пе бawәрийе у әв йәк нә жь wә йә, ле дайина Хwәде йә. ⁹ Әв йәк нә жь кьрьна йә, wәки

йәк п'әйе хwә бьдә. ¹⁰ Бәле әм чекърийед ши нә, йәктийа Мәсiһ Исада хөльқи, бона кърьнед қәнщ, йа кӧ Хwәде пешда һазър кър, кӧ әм ванда бьминьн.

Һ'әму бавәрмәнд бь сайа Мәсiһ йәк ьн

¹¹ Аwa бир биньн, кӧ wәхтәке һун жи ә'сьле хwәда нәщ'һу бун, кӧ жь алийе щ'һуйада «бе сьнәт^ф» дьһатьнә һ'әсабе, йед кӧ хwәха хwә «сьнәткър» һ'әсаб дькърьн, бь сьнәтийа қальбә бь дәста къри. ¹² һьнге һун бе Мәсiһ у хәриб бун һьндава бажарвантийа Исраелда^ф у жь пәйманед^ф создайи дур бун у ве дьнеда жи бе гӧман у бе Хwәде бун. ¹³ Ле һун кӧ wәхтәке дури ван йәка бун, ньһа т'әви Мәсiһ Иса бунә, бь хуна Мәсiһ һун незик бунә. ¹⁴ Чьмки әw ә ә'дьялайийа мә, кӧ һәр дӧ, щ'һу у нәщ'һу кърьнә йәк. Әви диwаре навбър'ийе, аwa готи дьжмьнати бь бәдәна хwә хьраб кър ¹⁵ у т'әми у ә'мьред Қануна^ф Мусада^ф бәтал кърьн, wәки йәктийа хwәда, жь һәр дӧйа щ'һу у нәщ'һу мәрвьәки ну бьхӧльқинә у бь ви аwaiи бькә ә'дьялайи. ¹⁶ У Мәсiһ бәдәнәкеда һәр дӧ т'әви Хwәде бь хаче^ф хwә ль һәв анин, чьмки бь we кърьне дьжмьнати к'окева р'акър. ¹⁷ У һат Мьзгинийа ә'дьялайийе да wә нәщ'һуйед дури Хwәде у щ'һуйед незики ши. ¹⁸ Чьмки бь сайа ши, изьна мә һәр дӧйа жи һәйә, бь Р'ӧһ'әки незики Баве бьн.

¹⁹ Аwa һун иди нә хәлқ у хәриб ьн, ле бажарвантийа wә т'әви щьм'әта Хwәде йә у нәфәрәд мала Хwәде нә. ²⁰ һун сәр ши р'ьк'ьне шандийа у п'ехәмбәра авақъри нә, кәвьре ә'нишка^ф к'ижани Мәсiһ Иса хwәха йә. ²¹ Бь ши т'әмаийа авайи пева щи бь щи п'арьстгәһәкә^ф пироз бьльнд дьбә, бь сайа Хӧдан, ²² бь к'ижани һун жи бь һәвр'а тенә авақърьне, чаwa хана Хwәде бь Р'ӧһ'е Пироз.

Павлос, шандийе нәщһуйа

З¹ Бона ве йәке әз Павлос бона Мәсиһ Иса гърти мә, бона вә нәщһуйа... ² Гәрәке вә бһистьбә, кө әв вәк'илти жь к'әрәма Хвәде бона вә мынр'а һатийә дайине. ³ Әв сөр'а бь дайинәке ль бәр мын һатә вәкрьне. Мын ль жоре кьн вәр'а ньвиси ⁴ у гава һун бьхуньн, һуне бькарьбьн бьзаньбьн кө әз чава сөр'а Мәсиһ фәм дькм. ⁵ Әва сөр'а дәврәд бьһөрида ль бәр бәндед дьне вәнәбуйә, чава ньһа бь Р'өһ'е Пироз ль бәр шанди у п'ехәмбәрәд вийә пироз вәбуйә. ⁶ Әва сөр'а вәбу, вәки нәщһу пе Мьзгинийе т'әви Исраеле war бьн, бьбьн бәдәнәк у хвәйип'арәд созе ви бьн, бь сайа Мәсиһ Иса.

⁷ Әз бумә бәрдәстийе ве Мьзгинийе, анәгори дайина жь к'әрәма Хвәде, йа кө бь кьрна қәвата ви мынр'а һатийә дайине. ⁸ Бәле әз кө жь нава щьмә'та Хвәдеда жь йе һәри бьч'ук кемтьр ьм, ле әв к'әрәм мынр'а һатийә дайине, кө нава нәщһуйада дәвләмәндтийа Мәсиһә нә ль бәр һ'ьша даннасин кьм ⁹ у ль бәр һ'әмуйа вәкм, кө чава т'ьвдира сөр'а Хвәде те хәбате, йа кө һе дәврәд бәрәда щәм Хвәдейе кө һәр тышт ә'фьрандийә, вәшарти мабу. ¹⁰ Мәрәме Хвәде әв бу, вәки ньһа сәрвахтийа хвәйә щур'ә-щур'ә, бь дәсте щьвине^ф ль сәрверти у һ'өкөмәтед дийарәд әзманава ә'йан бькә, ¹¹ анәгори қьрара вийә һе дәврәд бәрәда, йа кө ви бь дәсте Мәсиһ Иса, Хөдане мә кьр. ¹² Йәктийа Мәсиһда у пе ве бавәрийа мәйә сәр ви әм дькарьн бь мерк'ими у р'увәкьри незики Хвәде бьн. ¹³ Ава әз жь вә һиви дькм, кө һун бәр хвә нәк'әвьн, бона ван щәфайәд кө әз бона вә дьк'ьшиньм. Әвана бона р'умәта вә нә.

Һ'зкьрна Мәсиһ

¹⁴ Бона ве йәке эз ль бәр Бав чок дьдъм, ¹⁵ жь к'ижани һәр қәбиләкә ә'рд у ә'змана наве хвә дьстинә. ¹⁶ Дә бьра әв вәкә дәвләмәндтийа р'умәта хвә қәватә бь сайа Р'өһ'е хвә бьдә вә, кө һун к'урайийа дьле хвәда бьшьдьн, ¹⁷ бь бавәрийе Мәсиһ дьле вәда бьжи у һун һ'зкьрнеда р'ав^ф у р'ьк'ьне хвә бавежьн, ¹⁸ кө т'әви т'әмамияа щьмә'та Хвәде бькарьбьн фә'м бькьн, кө бәрайи, дьрежайи, бьльндайи у к'урайийа һ'зкьрна Мәсиһ чь йә. ¹⁹ Бәле бьра һун һ'зкьрна Мәсиһ нас кьн, йа кө жь һәр һ'ш-ақьли зедәтьр ә, вәки һун т'әмамияа Хвәдева т'ьжи бьн.

²⁰ Ава щькьр жь wir'a бә, йе кө дькарә һәр тышти һе зедә кә, нә чава әм дьхвазьн йан дьфькьрьн, бь we қәвата кө нава мәда дьхәбьтә, ²¹ щькьр жь wir'a нава щьвинеда, бь сайа Мәсиһ Иса, һ'әму зәманида, һ'әта-һ'әтайе! Амин^ф.

Әм һ'әму жи бәдәнәк ьн

4 ¹ Ава эзи гьртийе бона наве Хөдан, һиви жь вә дькьм, кө һун өса бьжин, чава лайиқи we газийе йә, к'ижанер'a һун һатьнә газикьрне. ² һун бь т'әмамияа мьлуктийе у шкәсти, бь сәбьре һ'зкьрнеда ль бәр һәв дахьн. ³ Бьщә'диньн, кө йәктийа Р'өһ' пе һәвгьредана ә'дльайийе хвәй кьн. ⁴ Чава бәдән йәк ә у Р'өһ' йәк ә, һун жи гөманәкер'a һатьнә газикьрне. ⁵ Хөдан йәк ә, бавәри^ф йәк ә, ньхөмандьн^ф йәк ә, ⁶ Хвәде йәк ә, әв Баве һ'әмуяа йә, кө сәр һ'әмуяар'a йә, бь һ'әмуяа йа хвә дькә у нава һ'әмуяада йә.

⁷ Бәле жь мә һәр кәсир'а жи к'әрәм һатийә дайине, чава Мәсһ п'арәвәкьр. ⁸ Бона ве йәке те готьне:

«Гава һьлк'ьшийа чу жоре,
һесир т'әви хвә бьрн
у п'ешк'еш^ф данә мәрва»*.

⁹ Әв «һьлк'ьшийа» чь те һ'әсабе? Дьхwазә бежә, кө әв пешда бәржери we дьһия жерн бу. ¹⁰ Әwe кө бәржер бу, һәма әw бу, йе кө хвә да феза һ'әму әзмана, wәки һәр тышти һ'зурийа хwәва т'ьжи кә. ¹¹ Әва әw бу, йе кө п'ешк'еш данә мәрва, кө һьнәк бьбьнә шанди, һьнәк п'ехәмбәр, һьнәк мьзгиндар, һьнәк жи сә'ви у дәрсдар. ¹² Әwi әв йәк кьр, wәки щьмә'та Хwәде шьхөлед хьзмәтк'арийер'а һазьр бә, бона авабуна бәдәна Мәсһ, ¹³ һ'әта кө әм һ'әму жи бьгьһижьнә we йәке, кө бавәрийе у Көр'е^ф Хwәде наскьрьнеда т'ьфақ^ф бьн, бьбьнә мәрвевд гьһишти, хут wәкә бәжьн-бала Мәсһ.

¹⁴ Wәки өса йә жь вьр шунда әм нәбьнә мина зар'ока кө жь пела вьрда-wеда дьк'әвьн у бь дәрәwевд мәрва бәр байе һәр һинкьрьнәке дьк'әвьн, йед кө бь фелбазийа дьхапиньн у дьхальфиньн^ф. ¹⁵ Ле р'астийе пе һ'зкьрьне бежьн*, һәр алийада бьгьһижьнә сери, кө Мәсһ ә. ¹⁶ Жь wi т'әмамийа бәдәне һәвва нә у һ'әму жи бь севька һәвва гьредайи нә. У гава һәр п'арәкә бәдәне шьхөле хвә дькә, һ'зкьрьнеда хwәха дьгьһижә у мәзьн дьбә.

Жийина нуйә т'әви Мәсһ чава әндәмед Бәдәна wi

¹⁷ Аwa әз we йәке мерк'ими дьбежьм у бь наве Хөдан т'әми ль wә дькьм, кө һун иди т'ө щара we р'еда нәчьн,

* 4:8 Зәбур 68:18.

* 4:15 Аһа жи те фәмкьрьне: «Бь һ'зкьрьне пәй р'астийе бьн».

чава п'утп'арьст^ф бь фькьред хвэйә п'уч' дьчһн. ¹⁸ Әвана фә'мед хвәда шуна р'әшва чун у жь жийина Хвәде дур к'әтһнә, жь дәст нәзанийа нава хвә у сәрһ'ышкийа хвә. ¹⁹ Шәрма р'уйе хвә онда кьрһнә у өса хвә данә дохине, һ'әта кә һәр щур'ә кьрһнед һ'әрам^ф дькһн у т'ер набһн.

²⁰ Ле вә Мәсиһ өса нас нәкьр! ²¹ Бәле вә бона ви бьһистийә жи у чава йед п'ара Иса, һун we р'астийа нава вида һин бунә. ²² Дә һун хәйсәте хвәйи бәре жь хвә дур хһн, ви мәрвә кәвһни кә бь һавьжийед һ'ъләк'арва дерьсбуйи йә ²³ у бь р'өһ' у фькьред хвәда нуйәжийин бһн, ²⁴ мәрвә ну ль сәр хвә вәргьрһн, кә кьрасе Хвәдеда бь р'астийе у һ'әлалийе бе қәлпи хөльқи йә.

²⁵ Ава дәрәва жь п'есира хвә дур хһн, жь вә һәр йәк һәвалә хвәр'а р'аст хәбәр дә, чьмки әм бь һәвр'а әндәмед Бәдәна Мәсиһ нә. ²⁶ һәгәр һун һерс к'әвһн, гөна нәкһн, бьра р'о сәр һерса вәр'а нәчә ава ²⁷ у щи нәдһнә Мирещьн^ф. ²⁸ Әве кә дьзийе дькә, бьра иди нәдзьә, ле бь худана хвэйә һ'әлал бь дәстед хвә бьхәбьтә, кә бькарьбә дәст бавежә к'әтийа жи. ²⁹ Т'ө щар бьра жь дәве вә хәбәрәкә хьраб дәрнәйе, пештьри тыштед кә кери гөһдара тен у к'аре дьдһнә ван. ³⁰ У дьле Р'өһ'е Хвәдейи Пироз нәшинһн, бь к'ижани һун бона Р'ожа Азайийе һатһнә моркьрһне. ³¹ Дә бьра һәр тә'лайи, һерс, бәрзәқи^ф, қар'ә-қар' у к'ьфьри-зьфьри жь вә дур бһн т'әви һәр щур'ә к'ин-бохийева. ³² У һәвр'а ширһн у дьлшәват бһн, ль һәв бьбахшинһн, чава Хвәде бь Мәсиһ бахшандә вә.

Чава ч'ә'в бьдһнә Хвәде

5 ¹ Ава ч'ә'в бьдһнә Хвәде, чава зар'ед һ'ызкьри ² у хвә ль һ'ызкьрһне бьгьрһн, чава Мәсиһ жи әм һ'ыз кьрһн

у жийина хwә бона мә да, Хwәдер'а бу һ'әди^ф у қөрбана^ф бинхwәш.

³ Ле һ'әта наве қавийе^ф у һәр һ'әрабийе, йан тьмайе жи гәрәке нава wәда нәйе һьлдане, чава ль щьмә'та Хwәде нак'әвә. ⁴ Өса жи готьнед бемә'рифәти, йан бефә'ми, йан һ'әнәкед қәлпе хьраб, кө ль wә нак'әвьн, бьра жь дәве wә дәрнәйен, ле дәwсе шькьрдари. ⁵ һун ве йәке заньбьн кө т'ө қав, йан һ'әрам, йан тьмак'ар (кө п'утп'арьст^ф ә) П'адшатийа Мәсиһ у Хwәдеда war набә. ⁶ Бьра т'ө кәс бь хәбәрәд п'уч' wә нәхапинә, чьмки бона ван тьшта һерса Хwәде ль ван мәрьвед нәгөһдар р'адьбә. ⁷ Аwa һун т'әви йед өса нәбьн! ⁸ һун жи wәхтәке тә'ри бун, ле ньһа һун кө п'ара Хөдан ьн, р'онайи нә. Аwa мина зар'ед р'онайе бьжин, ⁹ чьмки бәре р'онаийе әв ьн: Қәнщи, һәқи у р'асти. ¹⁰ У бьзаньбьн кө чь ль Хөдан хwәш те. ¹¹ Т'әви ван кьред бебәрә тә'рийе нәбьн, ле ван сәр аве хьн, ¹² чьмки бона ван тьштед кө әвана бь дьзива дькьн шәрм ә жи кө бе хәбәрдане. ¹³ Ле гава һәр тьшт те бәр р'онайе, ашкәрә дьбә, ¹⁴ чьмки һәр тьште кө ашкәрә дьбә, дьбә р'онайи. Бона ве йәке һатийә готьне:

«Хәwьхийо, һ'ьшйар бә!

Жь нав мьрийа р'абә

у Мәсиһ we тә р'онайи кә».

¹⁵ Аwa бьньһер'ьн кө һун ныге хwә фәсал бавежьн, нәбьнә мина бефә'ма, ле мина сәрwахта. ¹⁶ Дәст бьдьнә бәр wәхт, чьмки зәмани хьраб ә. ¹⁷ Бона ве йәке бефә'м нибьн, ле бәле бьзаньбьн чь йә қьрара Хөдан. ¹⁸ У бь шәраве сәрхwәш нәбьн, кө ә'мьре мерьв п'уч' дькә, ле бь Р'өһ'е Пирозва т'ьжи бьн. ¹⁹ Зәбу^р у дьрозга, стьранед р'өһ'ани һәвдөр'а бежьн, бьстьрен у дьле хwәда Хөданр'а

бьловиньн. ²⁰ һәр гав бона һәр тышти р'азибуне бьдньә Бав Хвәде, бь наве Хөдане мә Иса Мәсиһ.

Борщдарийа жьн у мера

²¹ Бь хофа Мәсиһә нава хвәда ль бәр һәвдө хвә бышкеньн.

²² К'өлфәтно, өса хвә ль бәр мере хвә бышкеньн, чава ль бәр Хөдан, ²³ чьмки мер сәре жьне йә, чава Мәсиһ жи сәре щьвине^ф йә у хвәха Хьлазкьре^ф бәдәна хвә йә. ²⁴ У чава щьвин ль бәр Мәсиһ хвә дышкенә, бьра өса жи жьн һәр тыштида бәр мере хвә шкәсти бә.

²⁵ Мерно, жьнед хвә һ'ыз бькьн, чава кө Мәсиһ щьвин һ'ыз кьр у жийина хвә бәр weва да, ²⁶ wәки we бь хәбәре бөһөрти-жьбарә кә, пе аве бышо,* ²⁷ кө щьвине ль бәр хвә қәшәнг бьдә сәкьнандьне, кө т'ө ләк'ә йан қәрч'ьмок, йан тыштәки мина ван сәр т'өнәбә, ле пақьж у беқөсур бә. ²⁸ Өса жи гәрәке мер жьна хвә һ'ыз бькә, чава бәдәна хвә. Йе кө жьна хвә һ'ыз дькә, әw хвә һ'ыз дькә. ²⁹ Чьмки бәдәна т'ө кәси бәр ч'ә'ве wi нә р'әш ә, ле we т'ер дькә у хвәй дькә, чава Мәсиһ жи щьвине, ³⁰ чьмки әм әндәмед бәдәна wi нә. ³¹ Чава ньвисар ә:

«Бона ве йәке мер we де у баве хвә бьһелә, хвә ль жьне бьгьрә у һәр дө we бьбьнә бәдәнәк»*.

³² Әва сөр'а к'ур ә, ле әз готьна хвә тиньмә сәр Мәсиһ у щьвине. ³³ Бәле жь wә һәр кәс жи бьра жьна хвә һ'ыз бькә чава хвә у жьн жь мере хвә хоф бькә.

* 5:26 Аһа жи те фә'мкьрне: «Wәки we бь хәбәре һ'әлал кә, пе ава һ'әwз бышо».

* 5:31 Дәстпелун 2:24.

Т'эмийед бона зар'а у де-бава

Б¹ Зар'но, чава бавэрмэндед Хөдан гөр'а де у баве хвэда бьн, чьмки эв йэк р'аст э. ² «Qэдьре де у баве хвэ бьгрэ» кө эв э т'эмийа пешьн т'эви создайине, ³ «wэки чэрха тэ р'аст бэ у сэр э'рде э'мьре тэ дьреж бэ»*. ⁴ У хун бавно, зар'ед хвэ герс нэехьн, ле ван бь ширэт у хинкьрна Хөдан мэзын кьн.

Хөлам у аха

⁵ Хөламно, бь хоф у тьрс, дьле сах гөр'а хвэйийед хвэйэ ве дьнеда бьн, чава гөр'а МэсиҺда, ⁶ нэ кө бь хөламтийа ль бэр ч'э'ва, кө ль мэрьва хвэш бен, ле чава хөламед МэсиҺ бь дьл қьрара Хвэде бьқэдиньн. ⁷ Бь р'эзэдьли хөламтийе бькьн, чава Хөданр'а, нэ кө мэрьвар'а. ⁸ Хун заньн кө һэр кэс, һэгэр хөлам бэ, һэгэр аза, чь қэнщийе кө бькэ, wэкэ we жи we жь Хөдан бьстинэ.

⁹ Хун жи хвэйино, һьндава ванда өса бьн. Дэст жь гэф-гөр'ийе бькьн. Хун заньн кө Хвэйе ван жи, йе wэ жи ль э'змана йэ у щэм wi т'ө фьрқи т'өнэ.

Ч'экед Хвэде

¹⁰ һэйнэсэр, йэктийа Хөданда қэват бьн, бь зорайийа қэвата wi. ¹¹ һэр ч'эке Хвэде ль хвэ кьн, кө хун бькарьбьн мьқабли һ'өнөред Мирещьн^ф бьсэкьньн. ¹² Чьмки шэр'е мэ нэ мьқабли хун у гошт э, ле мьқабли сэрверти у һ'өкөмэтийа йэ, мьқабли миред ве дьнйа тэ'ри йэ у мьқабли ордийед р'өһ'анийэ хьрабэ ль дийаре э'змана нэ. ¹³ Бона ве йэке ч'экед Хвэде һьлдьн, кө хун

* 6:3 Qануна Дөщари 5:16; Дэрк'этьн 20:12.

бькарьбьн ль бәр р'ожа охърме гьран бьсәкьньн у пышти кьрна һәр тыштир'а, щийе хвәда қәвин бьсәкьньн.

¹⁴ Аwa щийе хвәда бьсәкьньн, р'астийе мина к'әмбәре ль пышта хвә бышьдиньн, һәқийе мина зьрһ' ль синге хвә вәргьрн ¹⁵ у сол ньгед вәда, бона Мьзгинийа ә'дълайийе һазьр сәкьни бьн. ¹⁶ Ль сәр һәр тыштир'а жи бавәрийе мина мәрт'але бьгьрнә хвә, бь к'ижане һуне бькарьбьн һ'әму тиред агьрийә кө Йе Хьраб давежә, бьтәмьриньн. ¹⁷ У хьлазбуне мина к'өмзьрһ'е һьлдьн, мина шур жи хәбәра Хвәде, кө жь Р'өһ'е Пироз ә. ¹⁸ Бь һ'әму дөа у р'әща һәр гав дөа бькьн пе Р'өһ'е Пироз. Сәр ве йәке һ'ьшйар бьминьн у бона т'әмамийа цьм'әта Хвәде т'ьме дөа бькьн. ¹⁹ У бона мьн жи дөа бькьн, кө гава әз хәбәр дьм, готьнәк мьнр'а бе дайине, вәки мерк'ими сөр'а Мьзгинийе ә'йан кьм, ²⁰ бона к'ижане әз бь ван қәйде хвә қасьдийе дькьм. Дөа бькьн, вәки әз бона we төрөш кьм хәбәр дьм, чава лазьм ә.

Сьлавед ахьрийе

²¹ Вәки һун жи бона мьн бьзаньбьн, һаш жь һ'ал-һ'әвалә мьн һәбьн, Тьхикойе бьрайе дәлал у қөльхк'аре Хөдани амьн we һәр тышти вәр'а бежә. ²² Әз бона we йәке ви сәр вәда дьшиньм, вәки һун һаш жь мә һәбьн у әw бь ве йәке дьл бьдә вә.

²³ Дә бьра ә'дълайи у һ'ьзкьрн бавәрийева т'әвайи жь Бав Хвәде у Хөдан Иса Мәсиһ ль хушк-бьра бә. ²⁴ Бьра к'әрәм т'әви ван һ'әмуя бә, йед кө бь һ'ьзкьрна бе хьлази Хөдане мә Иса Мәсиһ һ'ьз дькьн.